

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1
im. Klementyny Hoffmanowej
w Tarnowie
33-100 Tarnów, ul. Reymonta 30
tel./fax 14-636-37-40
NIP: 9930621706 REGON: 001202071

SZKOLNY PROGRAM

WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

na rok szkolny 2023/2024

Podstawowe akty prawne obowiązujące przy formułowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły :

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (Dz.U. z 2017 r., poz. 59).
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej uchwalona 2 kwietnia 1997 r.
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r.
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w dziedzinie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym.
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r.
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2017 r., poz. 783).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2018 r., poz. 214).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 lutego 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. z 2017 r., poz. 3).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r., poz. 467).

Wstęp

„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem (...), ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich.”

JAN PAWEŁ II

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice.

Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, gotowy do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich zgodnie z zasadami solidarności, tolerancji, demokracji, sprawiedliwości i wolności.

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka jest chronieniem człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowaniem na nie. Jej celem jest ochrona człowieka, dziecka, ucznia, wychowanka przed wszelkimi zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań ryzykownych. Człowiek niedojrzały sam dla siebie może być zagrożeniem. Dlatego prowadzenie dziecka ku dojrzałości jest zarówno wychowaniem, jak i profilaktyką.

Oddziaływanie profilaktyczne ma szczególne znaczenie w odniesieniu do dzieci i młodzieży w okresie dorastania. Jest to faza rozwoju, w czasie której dokonuje się wiele intensywnych, jakościowych zmian w osobowości człowieka. Fazę tę najczęściej charakteryzuje brak integracji. Dlatego jest to czas podatny na zakłócenia i podejmowanie działań ryzykownych.

Szkoła jest miejscem realizacji profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. Działalność profilaktyczna obejmuje:

- w przypadku profilaktyki uniwersalnej – wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych (polega na promowaniu zdrowego stylu życia i zapobieganiu zagrożeniom, w szczególności na rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z wymogami życia);
- w przypadku profilaktyki selektywnej – wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;

- w przypadku profilaktyki wskazującej – wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Misja Szkoły Podstawowej nr 1 im. K. Hoffmanowej:

"Dajemy korzenie i skrzydła"

Korzystając z dorobku 170 lat działalności Szkoły, z doświadczeń wielu pokoleń wybitnych pedagogów, dajemy naszym uczniom silne poczucie więzi z tradycją i kulturą, środowiskiem, małą i wielką ojczyzną. Stosując nowoczesne formy pracy wychowawczej i dydaktycznej wyposażamy ich w uniwersalny system wartości, wiedzę i umiejętności, które pozwolą im wzbić się w przyszłość ...

Sylwetka absolwenta szkoły

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dba o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent jest:

- odpowiedzialnym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków , posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych;
- człowiekiem aktywnym , ciekawym świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania, chętnie gromadzi różne wiadomości;
- człowiekiem uczciwym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, kierującym się zasadami moralnymi;
- człowiekiem dbającym o własny rozwój duchowy, wrażliwym na piękno, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki;
- człowiekiem dbającym o zdrowie i kondycję fizyczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego.

Wartości wybrane przez społeczność szkolną:

Zadaniem programu wychowawczego szkoły jest kształtowanie odpowiedzialnej osobowości ucznia. Tworząc program wzięto pod uwagę wartości szczególnie ważne dla całej społeczności, czyli uczniów, rodziców, nauczycieli oraz pracowników niepedagogicznych:

Klasy 1-3	Klasy 4- 8
podnoszenie kompetencji emocjonalno-społecznych – kształtowanie postaw ukierunkowanych na czynienie dobra	rozwój umiejętności cyfrowych oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie
rozwijanie zainteresowań sportowych oraz wdrażanie do aktywności fizycznej	wdrażanie do współpracy i udziału w akcjach na rzecz środowiska szkolnego i społeczności lokalnej
przygotowanie do bezpiecznego wykorzystywania narzędzi cyfrowych	kształtowanie postaw prozdrowotnych

Czynniki ryzyka to wszystkie elementy (cechy, sytuacje, warunki) zwiększające prawdopodobieństwo pojawienia się niekorzystnych konsekwencji zaburzających prawidłowy rozwój. Należą do nich:

- Środowisko społeczne i normy w nim obowiązujące, promujące lub prowokujące dane wzorce zachowań.
- Modelowanie takich zachowań w domu i w szkole.
- Grupy rówieśnicze i występujące w nich zachowania dysfunkcyjne.
- Słabe wyniki w nauce.
- Brak celów życiowych.
- Dostęp do środków i substancji psychoaktywnych.
- Negatywne wzorce kreowane w mediach lub cyberprzestrzeni.
- Wczesna inicjacja w zachowaniach ryzykownych.

Czynniki chroniące to cechy, sytuacje, warunki i wydarzenia, które zmniejszają prawdopodobieństwo wystąpienia problemów i zaburzeń. Należą do nich:

- umiejętności społeczne,
- poczucie własnej wartości,
- radzenie sobie z negatywnymi emocjami,
- zaangażowanie rodziców w życie dziecka,
- wsparcie nauczycieli,
- przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej,

- zaangażowanie w konstruktywną działalność.

Tworzeniu programu wychowawczo-profilaktycznego towarzyszyło przekonanie, że:

1. Przedstawiony program ma na celu kształtowanie postaw zdrowego i bezpiecznego stylu życia bez potrzeby stosowania agresji i używek, rozwijanie umiejętności życiowych (społecznych i emocjonalnych), jak również zapobieganie sytuacjom i zachowaniom problemowym w szkole. Wskazuje na budowanie porozumienia szkoła – dom – środowisko, ich wspólnej aktywności wychowawczej oraz partnerstwa w podejmowaniu działań wychowawczych przeciw agresji i uzależnieniom.
2. W działaniach wychowawczo-profilaktycznych muszą uczestniczyć wszystkie osoby znajdujące się w szkole. Z realizacji programu nie może czuć się zwolniony żaden nauczyciel. Podmiotem oraz przedmiotem oddziaływań powinni być uczniowie, rodzice i nauczyciele.

W odniesieniu do nauczycieli jest to rozwijanie różnorodnych umiejętności i porządkowanie wiedzy.

- umiejętności komunikacji z uczniami (słuchanie, komunikaty „Ja”), kierowania grupą, radzenia sobie z dyscypliną w klasie szkolnej,
- stosowania aktywnych metod edukacji,
- udzielania wsparcia uczniom i ich rodzicom w sytuacji stresu i zagrożenia (umiejętności aktywnego słuchania, odzwierciedlania uczuć, pytania o potrzeby, klaryfikacji, udzielania konstruktywnych porad),
- stosowania interwencji wobec uczniów, którzy okazjonalnie sięgają po substancje psychoaktywne (wspólnego opracowania z rodzicami treści kontraktu i przedstawienia go dziecku; monitorowania realizacji postanowień zamieszczonych w kontrakcie; współpracy z placówkami zewnętrznymi),
- dbania i troszczenia się o siebie, aby chronić się przed wypaleniem zawodowym.

3. Wśród różnych instytucji odpowiedzialnych za wychowanie najważniejsza rola przypada rodzinie. Także w kwestii używania substancji psychoaktywnych rodzina, a szczególnie rodzice mogą mieć decydujący wpływ. Przyzwolenie ze strony rodziców lub brak zainteresowania stosunkiem dzieci do alkoholu i innych substancji może sprzyjać ich używaniu przez młodych ludzi, a odpowiednio realizowana strategia wychowawcza może zapobiec podejmowaniu i ponawianiu doświadczeń z substancjami.

Rola rodziców w profilaktyce:

- zapewnienie więzi, zaspokojenie potrzeby przynależności, bezpieczeństwa, ważności, znaczenia,
 - instalowanie norm i wartości,
 - wdrażanie do dyscypliny i samodyscypliny,
 - rozwijanie zainteresowań, pomoc w konstruowaniu celów życiowych,
 - udzielanie dzieciom wsparcia, - rodzice są wzorem postaw wobec środków psychoaktywnych
 - edukacja w zakresie zagrożeń,
 - interwencje w sytuacji eksperymentowania z problemowym zachowaniem: monitoring problemowych zachowań dzieci oraz przynależności do grup ryzyka, współpraca ze szkołą i innymi instytucjami.
4. Działania wychowawczo-profilaktyczne w szkole obejmują w szczególności:
- a) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
 - b) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji uzależniających, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
 - c) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

Program wychowawczo-profilaktyczny:

- uzupełnia Statut Szkoły oraz szkolne programy nauczania,
- odpowiada na realne potrzeby i zagrożenia pojawiające się w szkole lub środowisku lokalnym,
- ma przemyślany plan (został opracowany w oparciu o analizę ankiet i dokumentacji szkolnej, rozmowy przeprowadzone z rodzicami, dziećmi i nauczycielami oraz dzięki obserwacji zjawisk zachodzących w szkole, środowisku lokalnym i współczesnym świecie),
- formy i sposoby działań w ramach profilaktyki są dostosowane do wieku i możliwości psychofizycznych uczniów,
- przy opracowaniu programu uwzględniono obowiązujące akty prawne, dotychczasowe doświadczenia szkoły oraz zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole.

Cele ogólne i szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego:

Ip.	Cel ogólny	Cele szczegółowe: oczekiwane kompetencje i umiejętności ucznia
1	Wspomaganie fizycznego rozwoju	<ul style="list-style-type: none"> • dba o bezpieczeństwo własne i innych • jest aktywny fizycznie

	dzieci i młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> • preferuje zdrowy styl życia • nie ulega nałogom • świadomie i odpowiedzialnie korzysta z nowinek technicznych (TIK)
2	Rozwijanie kompetencji emocjonalnych.	<ul style="list-style-type: none"> • wie, gdzie szukać pomocy w rozwiązywaniu problemów • jest świadomy swoich stanów emocjonalnych, dąży do kontroli reakcji emocjonalnych • zna sposoby radzenia sobie z przykrymi emocjami • posiada zdolność dostrzegania cudzych emocji • jest zdolny do dokonywania właściwych wyborów • jest życzliwie nastawiony do świata i ludzi
3	Motywowanie do rozwoju osobistego w sferze intelektualnej, rozwijanie kompetencji kluczowych.	<ul style="list-style-type: none"> • jest świadomy życiowej użyteczności zdobytej wiedzy i umiejętności przedmiotowych • posługuje się językiem ojczystym oraz obcymi nowożytnymi • posiada kompetencje matematyczne i podstawowe umiejętności naukowo-techniczne • jest świadomy i ekspresyjny kulturowo • twórczo myśli • potrafi stale się uczyć i doskonalić • jest ciekawy świata • wykorzystuje najnowsze techniki multimedialne
4	Kształtowanie szacunku wobec uniwersalnych wartości, przygotowanie do odpowiedzialności za własne decyzje.	<ul style="list-style-type: none"> • w swoim postępowaniu dąży do prawdy • jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury • zna historię, kulturę oraz tradycje swojego regionu i narodu • jest człowiekiem tolerancyjnym • jest uczciwy i prawy • stara się być altruistą
5	Rozszerzanie umiejętności w sferze społecznej.	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi rzetelnie pracować indywidualnie i w zespole • potrafi skutecznie porozumiewać się i nawiązywać relacje z rówieśnikami i dorosłymi • jest kulturalny • jest obywatelkowi i samodzielny • w przemyślany sposób planuje i kieruje swoje działania, także w kontekście przyszłego zawodu

Diagnoza problemów w środowisku szkolnym wykazała trudności i potrzeby w następujących obszarach:

- Konflikty rówieśnicze lub zachowania agresywne.
- Problemy adaptacyjne młodszych uczniów.
- Brak kontroli nad emocjami.
- Zaburzenia w rozwoju psychofizycznym indywidualnych uczniów.
- Nieprawidłowa integracja niektórych zespołów klasowych.
- Trudna sytuacja rodzinna kilkunastu uczniów.
- Nieprawidłowa realizacja obowiązku szkolnego ponad dwudziestu uczniów (także podczas edukacji zdalnej).
- Problemy emocjonalne wynikające z pandemii.

Analiza potrzeb i zagrożeń występujących w szkole została przeprowadzona na podstawie:

- Wywiadów diagnostycznych wśród wychowawców klas „Informacje o klasie – analiza indywidualnych przypadków”.
- Wywiadów wśród wszystkich nauczycieli.
- Testów socjometrycznych dla uczniów.
- Sprawozdań wychowawczych za I oraz II półrocze dla poszczególnych zespołów klasowych.
- Wywiadów z wychowawcami – „Sytuacja uczniów w zdalnym nauczaniu”.
- Rozmów indywidualnych z uczniami i rodzicami.
- Obserwacji nauczycieli i specjalistów.
- Analizy dokumentacji szkolnej, w tym dotyczącej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Wyników ewaluacji wewnętrznej.

Strategie działań profilaktycznych:

Strategie informacyjna	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice
	-zapoznanie z treściami <i>Statutu szkoły</i> , dotyczącymi procedur w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych,	-ugruntowanie wiedzy na temat okresów rozwojowych dzieci i młodzieży,	-zapoznanie się z zapisami <i>Statutu szkoły</i> , dotyczącymi procedur w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych, -przedstawienie regulaminu szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego i innych dokumentów szkoły, -zdobycie wiedzy na temat zachowań dysfunkcyjnych,

	nych w szkole	<ul style="list-style-type: none"> -poszerzenie wiedzy na temat przyczyn i rodzajów zachowań dysfunkcyjnych młodzieży, -promowanie sukcesów młodzieży na forum klasy, szkoły, środowiska lokalnego 	<ul style="list-style-type: none"> -informowanie rodziców o społecznych i zdrowotnych skutkach zachowań dysfunkcyjnych, które miały miejsce w szkole
edukacyjna	<ul style="list-style-type: none"> -prowadzenie zajęć adaptacyjno-integracyjnych, -trening asertywności -doskonalenie umiejętności komunikacyjnych, -kształtowanie postaw obywatelskich, prospołecznych, patriotycznych 	<ul style="list-style-type: none"> -aktualizacja wiedzy z zakresu prawa oświatowego, -monitorowanie potrzeb w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych i profilaktycznych, -psychoedukacja, kształtowanie umiejętności pracy z rodzicami ucznia przejawiającego zachowania dysfunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> -monitorowanie potrzeb i oczekiwań, wobec działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły, -prowadzenie psychoedukacji odpowiadającej na rzeczywiste potrzeby rodziców, -umożliwienie aktywnej działalności i współdecydowania o życiu szkoły
alternatywne	<ul style="list-style-type: none"> -atrakcyjna oferta zajęć pozalekcyjnych, - udział w konkursach 	<ul style="list-style-type: none"> -spotkanie wychowawcy lub nauczyciela mającego kontakt z uczniem, który 	<ul style="list-style-type: none"> -organizowanie spotkań konsultacyjnych dla rodziców, -organizowanie wydarzeń klasowych z udziałem rodziców w celu wzmocnienia więzi rodzinnych

	<p>przedmiotowych, sportowych i artystycznych oraz wszelkich działaniach alternatywnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> -organizacja imprez masowych, wycieczek, biwaków, szkolnych festynów środkowiskowych, -organizacja i propagowanie olimpiad, -praca w organizacjach działających na terenie szkoły lub w środowisku lokalnym, samorządzie uczniowskim, harcerstwie, wolontariatcie, stowarzyszeniach i fundacjach, które podejmują pracę na rzecz innych 	<p>przejawia pierwsze objawy zagrożenia niedostosowaniem społecznym, z pedagogiem szkolnym, psychologiem, dyrektorem lub specjalistami spoza szkoły</p>	
<p>interwencyjne</p>	<ul style="list-style-type: none"> -rozmowy z nauczycielem wychowawcą, rodzicem, pedagogiem, psychologiem szkolnym 	<ul style="list-style-type: none"> -rozpoznanie uczniów z grupy ryzyka w klasie, szkole, -analiza sytuacji wychowawczej, -wsparcie w sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> -wskazanie rodzicom osób instytucji udzielających pomocy i wsparcia w sytuacji kryzysu

	kryzysu, konfliktu w klasie	
--	-----------------------------	--

Uczestnicy programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły:

/Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu./

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniem i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i akceptują program wychowawczo-profilaktyczny proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci;

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- prowadzą dokumentację nauczania;
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniechań opiekuńczych, ujawnionych dysfunkcji;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczną - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirować pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;

- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
 - współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
 - współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem, logopedą i pielęgniarką;
 - współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, sądami rodzinnymi;
- Nauczyciele:**
- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
 - odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów szkolnych;
 - udzielają pomocy w przewyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
 - wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
 - inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
 - kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
 - reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
 - dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
 - wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowując wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
 - współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
 - proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
 - realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły;

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- przestrzegają zasad szkolnych;
- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielnymi;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny);

Specjaliści szkolni:

- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozują sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;
- minimalizują skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjują różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjują i prowadzą działania medycyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspierają nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Tryb postępowania w sytuacjach trudnych:

Na każdy zaistniały przejaw negatywnego zachowania uczniów, każdy nauczyciel i pracownik szkoły zobowiązany jest do odpowiedniego reagowania. Tylko wspólne, konsekwentne postępowanie nas dorosłych, odpowiedzialnych za dobre wychowanie uczniów może przynieść korzyść i sprawić, że w szkole wszyscy będziemy czuć się dobrze i będziemy wolni od wzajemnych narzekań. Na terenie szkoły dochodzi do zdarzeń, które mogą bezpośrednio zagrażać bezpieczeństwu zdrowiu i życiu uczniów. Właściwa reakcja wychowawcy, pedagoga, dyrekcji szkoły, adekwatna do zaistniałego zdarzenia oraz powiadomienie w razie potrzeby stosownych instytucji, daje gwarancję, że podjęte działania zapewniją bezpieczeństwo uczniów. Szkoła jest placówką zobowiązaną do wczesnej diagnozy objawów niedostosowania społecznego, profilaktyki oraz oddziaływań wychowawczych wobec uczniów, dlatego też opracowano szczegółowe procedury bezpieczeństwa w szkole określające postępowania i reagowania nauczycieli oraz innych pracowników szkoły w różnych sytuacjach.

Z opracowaniem zapoznani zostali uczniowie naszej szkoły oraz ich rodzice (opiekunowie prawni). Procedury postępowania służą zwiększeniu bezpieczeństwa w szkole oraz ułatwieniu i ujednoliceniu sposobów reagowania. O obowiązujących procedurach w sytuacjach zagrożenia wychowawcy informują rodziców na spotkaniach z rodzicami oraz uczniów podczas zajęć z wychowawcą klasy. Poniższe procedury dostępne są w sekretariacie szkoły oraz publikowane w serwisie internetowym szkoły:

1. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia naruszenia godności nauczyciela lub innego pracownika szkoły.
2. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia.
3. Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń korzysta z telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły.
4. Procedura postępowania w sytuacji pobicia ucznia przez ucznia.
5. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku nierealizowania obowiązku szkolnego (wagary, częsta absencja).
6. Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń systematycznie opuszcza lekcje na wybranym przedmiocie.

7. Procedura postępowania w przypadku zaniedbywania przez uczniów wypełniania obowiązków szkolnych.
8. Procedura postępowania nauczycieli w wypadku uzyskania informacji o spożywaniu przez uczniów alkoholu lub paleniu papierosów (na terenie szkoły i poza nią).
9. Procedura postępowania w wypadku, gdy uczeń przyniesie do szkoły alkohol (papierosy).
10. Procedura postępowania nauczycieli w wypadku, gdy uczeń znajduje się na terenie szkoły pod wpływem alkoholu lub narkotyków.
11. Procedura postępowania w wypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję, wyglądem przypominającą narkotyk.
12. Procedura postępowania w wypadku podejrzenia, że uczeń na terenie szkoły posiada substancję, wyglądem przypominającą narkotyk lub inne substancje psychoaktywne.
13. Procedura postępowania w wypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły broń, materiały wybuchowe lub pirotechniczne oraz innych niebezpiecznych substancji lub przedmioty.
14. Procedura postępowania nauczycieli wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego.
15. Procedura postępowania nauczycieli wobec ucznia - ofiary czynu karalnego.
16. Procedura postępowania w przypadku zaniedbywania uczniów przez rodziców (prawnych opiekunów) pod względem zdrowotnym oraz zapewniania podstawowych potrzeb życiowych.
17. Procedura postępowania, gdy uczeń przejawia problemy zdrowotne w przypadku nieobecności higienistki szkolnej.
18. Procedura postępowania w przypadku kradzieży.
19. Procedura postępowania wobec sprawcy/ofiary cyberprzemocy.
20. Procedura postępowania w przypadku przywłaszczenia, wyłudzenia lub zniszczenia cudzego mienia.
21. Procedura postępowania w przypadku, gdy rodzice lub opiekunowie nie odebrali dziecka ze świetlicy do godziny 17.00.
22. Procedura postępowania wobec ucznia zagrożonego demoralizacją.
23. Procedura postępowania z uczniem przejawiającym zachowania agresywne.
24. Procedura postępowania w przypadku informacji o podłożeniu w szkole bomby lub ujawnienie przedmiotu niewiadomego pochodzenia.
25. Procedura postępowania w przypadku wybuchu petardy na terenie szkoły.
26. Procedura postępowania w przypadku rozpylenia gazów na terenie szkoły.
27. Procedura postępowania w przypadku pobicia dziecka w domu przez rodziców.
28. Procedura postępowania w przypadku nieletniej uczennicy w ciąży.
29. Procedura postępowania w sytuacji nagłego wypadku w szkole.
30. Procedura postępowania w przypadku wymuszeń dokonywanych przez uczniów.
31. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego lub cudzej własności.

Ceremoniał i tradycje szkolne:

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Klementyny Hoffmanowej w Tarnowie ma swego patrona, logo oraz sztandar. Szkoła przyjęła jako swój cel kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów poprzez nauczanie szacunku do symboli i barw narodowych, historii, tradycji narodowych i lokalnych. Ceremoniał szkolny jest opisem przeprowadzenia uroczystości z udziałem sztandaru szkolnego i celebracji sztandaru, stanowi integralną część z przyjętą tradycją szkolną oraz harmonogramem uroczystości szkolnych. Na stałe imprezy szkolne składają się:

- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego,
- pasowanie na ucznia klasy pierwszej szkoły podstawowej,
- Dzień Edukacji Narodowej,
- Święto Niepodległości,
- Święto Patrona Szkoły,
- spotkania wigilijne,
- Święto Konstytucji 3 Maja,
- uroczyste zakończenie roku szkolnego.

Uroczystości szkolne będą odbywać się zgodnie z harmonogramem opracowanym na rok szkolny 2023/2024

Ewaluacja:

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawczych.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym, a raport ewaluacyjny pozwoli na właściwy dobór działań planowanych w programie wychowawczo-profilaktycznym w kolejnym roku szkolnym.

Opracowanie: *A. Pędrak, J. Szatko, M.Loboda, M. Szpunar, H. Szumińska*